

TÜBİSAD YETKİLENDİRİLMİŞ KURULUŞ FAALİYET RAPORU 2016

2016 YILI TÜBİSAD YETKİLENDİRİLMİŞ KURULUŞ FAALİYET RAPORU

ADI : Bilişim Sanayicileri ve İş Adamları Derneği İktisadi İşletmesi
FAALİYET ALANI : Atık Elektrikli ve Elektronik Atık Yetkilendirilmiş Kuruluşu
FAALİYET YILI : 2016

İÇİNDEKİLER

A.	ÖNSÖZ	I
B.	GİRİŞ	III
C.	AEEE SİSTEMİ	
1.	Yasal Mevzuat.....	1
2.	Yetki Kategorileri ve Üyeler.....	2
3.	AEEE Toplama ve Geridönüşüm Faaliyetleri.....	4
D.	AEEE TOPLAMA VERİMİNİ ARTTIRMAYA YÖNELİK EĞİTİM VE BİLİNÇ ARTTIRMA FAALİYETLERİ	
1.	Ankara Temasları.....	13
2.	Kampanyalar.....	14
3.	Toplantılar.....	16
4.	Fuarlar.....	18
5.	Eğiticinin Eğitimi Paketi.....	22
6.	İş Geliştirme.....	23
E.	Ekler	
1.	EEE / AEEE Nedir?.....	26
2.	Avrupa' da AEEE' ye Bakış.....	28

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1. Üretici Firma Sözleşmeleri İle Belediye ve Belediye Harici Toplama Ağı Sözleşmelerinin Aylara Göre Dağılımı.....	III
Grafik 2. AEEE Toplamalarına İlişkin Lokasyon, Sefer ve UATF Bilgisi.....	IV
Grafik 3. Kategorilere Göre Üretici Dağılımı.....	3
Grafik 4. AEEE Toplamalarına İlişkin Lokasyon, Sefer ve UATF Bilgisi.....	4
Grafik 5. Toplanan AEEE'lerin Kategorilere Göre Dağılımı.....	5
Grafik 6. Toplanan AEEE'lerin Toplama Kanalına Göre Dağılımı.....	5
Grafik 7. Toplanan AEEE'lerin Belediyelere Göre Dağılımı.....	6
Grafik 8. Belediye Harici Kanallarda Toplanan AEEE Dağılımı	6
Grafik 9. Toplam AEEE'lerin İçerdiği Değerli Metal Oranları.....	7
Grafik 10. Anlaşmalı Belediyelerin Nüfus Bilgileri.....	8
Grafik 11. Toplama Ekipmanları Hacim ve Adet Tablosu.....	10

RESİM LİSTESİ

Resim 1. Yetki Kategorileri.....	2
Resim 2. AEEE Toplama Ekipmanları.....	9
Resim 3. AEEE Nereye? (Adrese En Yakın Toplama Noktası) Uygulaması.....	10
Resim 4. TYK ATS İş Akış Analiz.....	11
Resim 5. “Öğrenciler AEEE Topluyor” Broşür, Afiş/Poster Uygulamaları.....	15
Resim 6. Tekirdağ Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri AEEE Bilgilendirme Toplantısı.....	16
Resim 7. TÜBİSAD “AEEE Toplama Yükümlülükleri Bilgilendirme Toplantısı”.....	17
Resim 8. 2. Uluslararası Özel Atık Zirvesi – Adana.....	18
Resim 9. Çevre Teknolojileri Fuarı REW İstanbul 2016.....	19
Resim 10. Çevre Sektörü Buluşma Günleri 2016 İzmir.....	19
Resim 11. ÇEKAP Kapanış Toplantısı.....	20
Resim 12. Bilişim Zirvesi 2016.....	20
Resim 13. Çevrem Sensin Etkinlikleri.....	21
Resim 14. TÜBİSAD Animasyon Karakteri.....	24
Resim 15. ECOMONDO Çevre Fuarı, Cobat Standı.....	25
Resim 16. ECOMONDO Yeşil Teknolojiler Fuarı.....	25
Resim 17. “Elektronik Atık Çöp Değildir!” Sembolü.....	27
Resim 18. 2016 AEEE Lisanslı İşleme Tesisi Sayısı.....	29

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Kanun, Yönetmelik, Tebliğ ve Usul Esaslar.....	1
Tablo 2. TYK ATS Modülleri.....	12
Tablo 3. “Öğrenciler AEEE Topluyor” Kampanya Detayları.....	14
Tablo 4. Çevrem Sensin Organizasyon Detayları.....	21
Tablo 5. Avrupa’da Piyasaya Sürülen EEE Miktarı ve Toplanan AEEE Miktarı	28
Tablo 6. Avrupa’da AEEE Toplama Hedefi ve Gerçekleşen AEEE Toplama Oranı.....	28
Tablo 7. Türkiye’de Mevcut AEEE Durumu.....	29
Tablo 8. AEEE Kategorileri ve Toplam İçindeki Oranları.....	29

A. ÖNSÖZ

“ Türkiye’de AEEE Temsilciniz
TÜBİSAD

A1

Kübra Erman KARACA TÜBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı

1979 yılında, hayatımızda değil internet, bilgisayarların bile çok sınırlı olduğu bir dönemde “Servis Büro Bilgi İşlem Hizmetleri Sanayicileri Derneği” olarak temelleri atılan TÜBİSAD, bugün Bilgi Teknolojileri, Telekomünikasyon ve Yeni Medya alanlarında faaliyet gösteren şirketlerin güçlü ortak sesini temsil eden bir sektör derneği haline gelmiştir.

TÜBİSAD’ın temel misyonu, ülkemizdeki Bilgi ve İletişim Teknolojileri sektörünün sağlıklı, etkin ve rekabetçi bir ortamda büyümesini ve ülke ekonomisinin büyümesine kaldıraç etkisi ile katkıda bulunmasını sağlamaktır.

Geniş bir platform ve güçlü bir ekip ile çalışan TÜBİSAD, misyonu doğrultusunda ve faaliyetleri çerçevesinde sektör gündeminde bulunan konular ile ilgili görüşlerini üyeleri ve üye temsilcilerinden oluşan komisyonları aracılığı ile oluşturmaktadır.

TÜBİSAD Sektör ile ilgili konuları sürekli kamuoyu gündemine getirmektedir. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi konusu da uzun yıllardır dernek gündeminde yer almaktadır.

Atık Yönetimi Yönetmeliği, atık yönetimine ilişkin temel yükümlülükleri, “*kirlenen öder*” ilkesi doğrultusunda, atık ürünleri üreten ve pazara sunan taraflara getirmiştir. Üreticilerin çoğu, yükümlülüklerini üyesi buldukları ve T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş olan kar amacı gütmeyen “*yetkilendirilmiş kuruluşlar*” aracılığıyla yerine getirmektedir.

Bu çerçevede, “Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (AEEE) Yönetimi Yönetmeliği” de üreticilere (İthalatçılar da dahil) piyasadaki eski ürünleri toplama, geri dönüştürme ve geri kazandırma zorunluluğu getirmektedir. TÜBİSAD üyelerini yakından ilgilendiren ve EEE üreticilerine önemli yükümlülükler veren AEEE Yönetmeliğinin etkin, adil ve rekabetçi bir şekilde uygulanması için TÜBİSAD ve üyelerinin uygulama sürecinin şekillendirilmesi ve gerekli alt yapının oluşturulmasında aktif rol alması sektör açısından önem taşımaktadır.

Türkiye’nin bilişim sektörünün nabzını elinde tutan ve teknoloji geleceğine yön veren derneğimiz, hızla tüketilen bilişim ekipmanları ve televizyonların ekonomik değerini çevreci yaklaşımlarla açığa çıkarmak üzere Türkiye’ye sistem kurmak ve elektronik atık geri dönüşüm ekonomisini yürütme konusunda öncü olmak üzere 2015 yılında Yetkilendirilmiş Kuruluş olmuştur.

AEEE Yönetiminin geleceğini Türkiye için doğru yapılandırmak, bilgilendirmek ve değerlendirmek amacıyla çalışmalar sürdürülmektedir. Amacımız; Ülkemiz ve sektörümüz için çok yeni olan bu konuda doğru standartların oluşturulması, sürdürülebilir ve verimli bir altyapı kurulmasıdır. TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluşu kısa sürede çok hızlı bir gelişme kaydetmiştir. Bu Faaliyet Raporu ile bugüne kadar yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmektedir.

Bu önemli çalışmaya öncülük eden TÜBİSAD üyelerine, destekleri ve vizyonu için eski Başkanımız Prof. Dr. Kemal Cılız’ a ve Mevzuat Komisyonu Başkanımız İbrahim Özer’ e teşekkür ederiz.

TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş çalışmalarının hem ülke ekonomisine hem de gelecek nesillere daha temiz bir çevre bırakmaya önemli katkılar sağlayacağına inanıyoruz.

Sevgi ve Saygılarımla.

A2

İbrahim ÖZER **TÜBİSAD Mevzuat Komisyonu Başkanı**

TÜBİSAD, 38 yıldır Türkiye Bilgi ve İletişim Teknolojileri sektörüne yön vermekte ve hizmet etmektedir.

Çalışmalarını ağırlıklı olarak çalışma komisyonları aracılığıyla yürüten TÜBİSAD sektöre yönelik birçok düzenlemeye de Mevzuat Komisyonu çalışmaları ile yön vermiştir. 2009 yılında Mevzuat Komisyonu altında oluşturulan Çevre çalışma grubu üretici sorumluluğu kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği" çalışmalarına da dahil olmuştur.

AEEE Yönetmeliği piyasadaki eski ürünleri toplama, geri dönüştürme ve geri kazandırma sorumluluğu getirmektedir.

Sürdürülen çalışmalar neticesinde, TÜBİSAD çatısı altında yer alan üreticilerin %25'i çevre mevzuatı kapsamında 10 ayrı kategoride sınıflandırılmış ürün grubu ile Türkiye'de ürün sürümü gerçekleştirmekte olup piyasaya sürülen ürünlerinin belli bir yüzde ile 6 farklı sınıfta atık olarak toplanmasından sorumludurlar. Bu bilgilerden yola çıkarak, üyelerimiz atık elektrikli ve elektronik eşya toplama sorumluluklarını ortak bir organizasyon altından gerçekleştirme niyetlerini ortaya koymuşlardır.

TÜBİSAD 21 Ağustos 2015 tarihinde T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (AEEE) Kontrolü Yönetmeliği" kapsamında Yetkilendirilmiş Kuruluş olarak görevlendirilmiştir.

TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluşu, çalışmalarının tümünü mevzuatlar çerçevesinde yürüterek, var olan altyapılardan maksimum faydayı sağlayarak, yeni yapılar kurup bu yapıları geliştirerek, uygun maliyet ve yüksek standartlar ile AEEE üreticilerine hizmet sunmaktadır.

Türkiye'de AEEE'nin diğer atık gruplarından ayrı toplanması, çevre ve ekonomiye kazandırılması, toplama veriminin artırılmasına yönelik çalışmalarımızı üyelerimizin de destekleri ile sürdüreceğiz.

Saygılarımla.

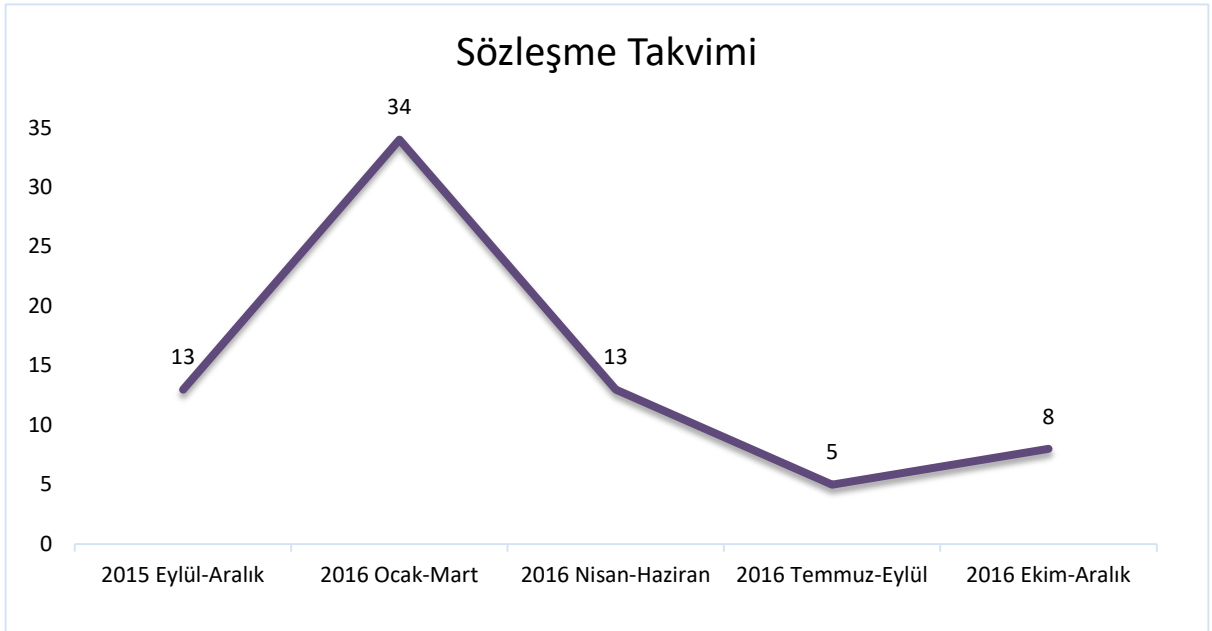
B. GİRİŞ

“ AEEE’ni Çöpe Atma!
TÜBİSAD’ı Ara...

B GİRİŞ

Yetkilendirilmiş Kuruluş "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (AEEE) Kontrolü" Yönetmeliğinde, Yönetmelikten kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenen esaslar dâhilinde oluşturulan ve kâr amacı gütmeyen ortak uyum organizasyonu olarak tanımlanmıştır. Evsel kaynaklı AEEE (Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya)'lerin doğru, çevre ve ekonomiye fayda sağlayacak şekilde yönetimini esas alan yönetmeliklerin oluşturduğu çerçeve kapsamında Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD) AEEE'lerin pozitif değerinden en fazla fayda sağlanması için ilgili tüm paydaşların çabalarını bir araya getirmesiyle 21 Ağustos 2015 tarihinde Yetkilendirilmiş Kuruluş olarak görevlendirilmiştir.

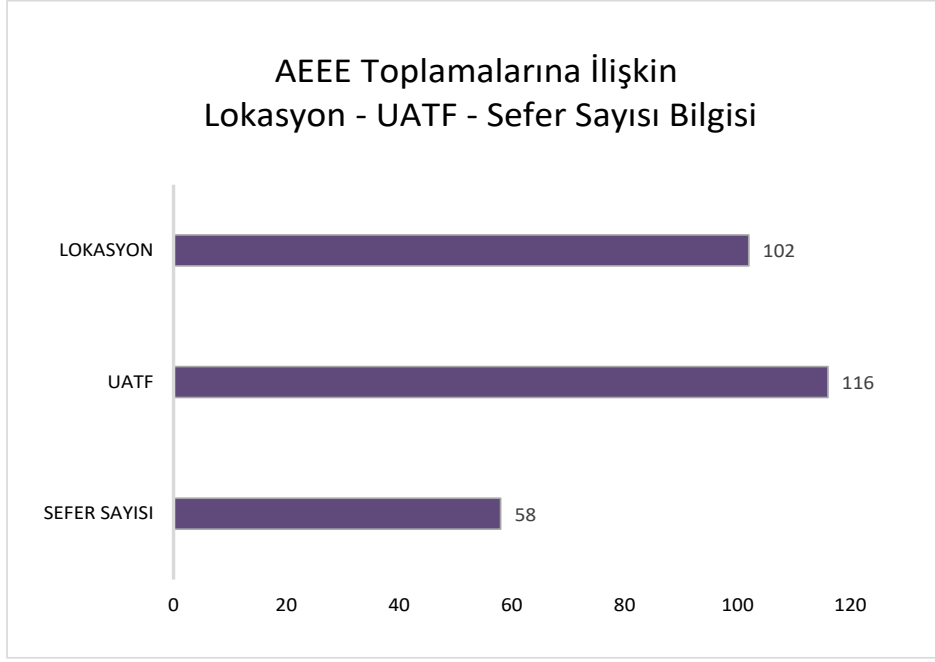
TÜBİSAD, yetkilendirme tarihinden 2016 yılı sonuna kadar 42 Üretici, 19 Belediye ve 1 Üniversite ile sözleşmeler imzalamıştır. AEEE toplama verimini arttırmaya yönelik iş birlikleri ve belediye harici kanallar ile toplama ağı genişletme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Sözleşme imza takvimi **Grafik 1**'de yer almaktadır.

Grafik 1: Üretici Firma Sözleşmeleri ile Belediye ve Belediye Harici Toplama Ağı Sözleşmelerin Aylara Göre Dağılımı

Yetkilendirme süresinden itibaren yaklaşık 40 tesis ziyareti ve incelemeleri yapılmış olup, 5 adet Çevre Lisansına sahip geri dönüşüm tesisi ile imza süreci tamamlanmıştır. Sözleşmeli toplama noktalarından teslim alınan Evsel AEEE' ler sözleşmeli tesislere, mevzuata uygun şekilde taşıtılmış, yapılan tüm operasyonlar belgelendirilmiş ve aylık olarak T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na raporlanmıştır. Gerçekleşen operasyonlara ait bilgiler **Grafik 2**'de yer almaktadır.

Grafik 2: AEEE Toplamalarına İlişkin Lokasyon, Sefer ve UATF Bilgisi

Yapılan AEEE toplama çalışmalarının yanı sıra toplama verimini ve farkındalığı arttırmak amacıyla kampanyalar, eğitimler, toplantılar düzenlenmiş, fuarlara katılım sağlanmış, önemli iş birlikleri yapılmış, çeşitli AR-GE projeleri geliştirilmiştir. Ayrıca tüm operasyonun takip edilebileceği **TYK ATS (TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş AEEE Takip Sistemi)** geliştirilmiştir.

Boğaziçi Üniversitesi Sürdürülebilir Kalkınma ve Temiz Üretim Uygulama ve Araştırma Merkezi ile protokol imzalanmıştır. Gerçekleştirilen iş birliği çerçevesinde Çevre ve Sürdürülebilirlik çalışmaları gerçekleştirilmekte ve "Eğiticinin Eğitimi" paketi hazırlanmaktadır. Hazırlanan eğitim paketi sayesinde öğrencilere doğru bilginin aktarılması ve AEEE bilincinin daha iyi ve etkin bir şekilde aktarılması hedeflenmektedir.

1 TÜBİSAD' ın Rolü

TÜBİSAD' ın temel misyonu, bilgi teknolojileri ve telekomünikasyon sektörlerini ülkemizin büyümesinin temel bileşeni olarak konumlandırırken, tüm üye şirketlerimizin ortak çıkarlarını evrensel değerlere bağlı kalarak en üst düzeyde temsil etmektir.

TYK (TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş)'nın rolü, Sosyal sorumluluk bilinci ile T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirmesi ışığında, AEEE' lerin diğer atıklardan ayrı olarak biriktirilmesi bilincini kamuoyunda yaymak, yeniden kullanım, geri kazanım ve geri dönüşüm felsefesi içerisinde profesyonel bir anlayışla çalışmalarını hızla sürdürmektir. TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş olarak üreticiler, yerel yönetimler, lisanslı firmalar ve tüketiciler arasında koordinasyon vazifesini üstlenmiştir.

2

AEEE YETKİLENDİRİLMİŞ KURULUŞ KADROSU

2.1

Meltem BAĞDATLI

Genel Sekreter /Yetkilendirilmiş Kuruluş Yöneticisi

Eylül 2006'dan itibaren TÜBİSAD Genel Sekreterliği görevini sürdürmekte olup, 2015'ten bu yana Yetkilendirilmiş Kuruluş Yöneticiliği görevini de üstlenmiştir. Belediyeler, üyeler, lisanslı tesisler gibi paydaşların sözleşme ve bakanlık ilişkilerinin takibi konusunda AEEE faaliyetlerinde yönetim sorumluluğu bulunmaktadır. Dernek ve İktisadi İşletme çalışmalarının koordinasyonundan sorumludur.

Yönetici Mesajı

TÜBİSAD bir sektör derneği olarak, kurulduğu günden bu yana, gerek yayınladığı raporlar ve görüşlerle, gerek kamu ziyaretleriyle gerekse de düzenlediği toplantı ve etkinliklerle sektöre ve üye firmalarına hizmet vermektedir. 2012 yılında Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliğinin yayınlanması ile TÜBİSAD çevre konularında da çalışmalarına başlamıştır.

2015 yılında T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınan Yetkilendirilmiş Kuruluş belgesi ile de üretici üye firmalarımıza ve sektör temsilcilerine, toplama yükümlülükleri ve geri kazanım çalışmaları konusunda hizmet vermeye başlamıştır. Ülkemizde giderek artan AEEE sorununu profesyonel bir anlayışla giderilmesi konusunda TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş olarak çalışmalarımızı hızla sürdürmekte ve geliştirmekteyiz. Yetki tarihinden bu yana çeşitli paydaşlarla işbirlikleri geliştirerek AEEE toplama konusunda önemli çalışmalar yürütmekteyiz. Toplama noktalarımızın sayısını 1 yıl gibi kısa bir süre içerisinde 3267' ye çıkarttık. Üretici firmaların yükümlülüklerinin yerine getirilmesinin yanı sıra, kamuoyunda bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması yönünde başarılı çalışmalar yürütmekte, kampanyalar düzenlemekteyiz. AEEE' lerin kayıt altına alınması, ve kaynağında ayrı toplanması amacıyla Belediye ve Lisanslı firmalarla çalışmaları sürdürmekteyiz.

Gerçekleştirdiğimiz çalışmaların farkındalık yaratarak başta insan ve çevre sağlığı olmak üzere ülke ekonomisine katkı sağlamasını ümit eder, TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş 2016 Yılı Faaliyet Raporunu bilgilerinize sunarız.

Saygılarımla.

2.2

N. Selen TANNER AEEE Sorumlusu /Yetkilendirilmiş Kuruluş Yöneticisi

Bilkent Üniversitesi MIS bölümünde lisans, Işık Üniversitesinde İşletme ve Boğaziçi Üniversitesinde Çevre Sosyal Bilimler alanlarında yüksek lisans eğitimi almıştır. Boğaziçi Üniversitesi eğitiminin ardından yine üniversitenin Sürdürülebilir Kalkınma ve Temiz Üretim Araştırma ve Uygulama Merkezi bünyesinde danışman olarak çeşitli projelerde görev almıştır. 2001 senesinde kadrosuna dahil olduğu Atıklardan Enerji Üretim projesini ticarileştiren ekibin içerisinde üst yönetim kadrosunda görev almaktadır. Halen endüstriyel atık gruplarının yönetimi, malzeme ve enerji geri kazanımı konusunda Türkiye sanayiine hizmet veren alanda faaliyette bulunmaktadır.

2013 yılında AEEE Sorumlusu olarak TÜBİSAD kadrosuna katılmıştır. 3. ve 4. Kategorilerde Yetkilendirilmiş Kuruluş vasfıyla faaliyet gösteren TÜBİSAD İktisadi İşletmesi adına AEEE erişim miktarının artırılması için toplama kanallarının oluşturulması, farkındalık artırma çalışmalarının yapılandırılması, mevzuata paralel saha operasyonlarının ve paydaşların sisteme dahil edilmesi, AR-GE ve eğitim çalışmalarının geliştirilmesi için yönetim sorumluluğu bulunmaktadır.

Yönetici Mesajı

Bu sene ilkinin yayınladığımız Yetkilendirilmiş Kuruluş Faaliyet Raporu T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirmesi ile genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında ülkemizde başlatılan AEEE toplama ve geri dönüşüm pozitif verilerinin göstergesidir.

Döngüsel ekonomi üzerine kurgulanan yeni ekonomik gelişim modelleri dünyada gelişim kat ederken Türkiye’de geniş katımlı çabaların, doğru istikamette, uygun perspektif ile tüketicinin AEEE’ye bakış açısı yeniden tanımlanmaktadır; “Temelleri yönetmeliklere dayanan ve daha akıllı ve çevre dostu şehir uygulamaları yaklaşımı”

Çevre ve atık konularında rastlanılan olumsuz yaklaşımların benzerlerine 2016 senesi bünyesinde AEEE yönetimi için de sıkça rastladık. Türkiye’nin atık sektörü bir geçiş dönemi içerisinde olup AEEE yönetimi için çözümler yeni yapılandırılmaktadır. Yüksek miktarda AEEE toplama ve geri dönüşüm verimine erişilmesi vakit alacaktır.

2016 senesinde TEGV /TÜBİSAD işbirliği ile temelleri atılan “Atma Bağışla” AEEE Erişim Kampanyası’nın ilki ile toplam 111 öğrencinin eğitimine katkıda bulduk. Yine 2016 senesinde gerçekleştirdiğimiz AEEE erişim taşıma faaliyetleri dolayısıyla GaBi LCA yazılım CML 2001 metodu aracılığıyla toplam karbon ayakizi 4734 kg CO₂ eşdeğeri hesaplanmıştır. Buna göre toplam karbon emisyonu yaklaşık 12kızılçam ağacının tuttuğu CO₂’ye eşdeğer olup karşılık gelen ağaçlandırma yapılmıştır.

Yetkilendirmeyi takip eden yaklaşık 1,5 sene içerisinde gerçekleşen faaliyetleri kapsayan bu rapor ile mümkün olduğunca geniş katılım sağlamaya çalışıldığının göstergelerine raporda rastlamak mümkündür. Üreticiler, belediyeler, toplama kanalları, lisanslı geri dönüşüm tesisleri, lojistik ağları ile toplamda 100’ün üzerinde protokol çalışılmıştır. Henüz kurulmamış, aksiyona geçmemiş operasyonları; kağıt üzerinde işletmeye, yapılan incelemeler neticesinde işlerin sürekliliğini sağlamaya özen göstererek çalışma koşullarını belirlemeye çalıştık.

Ülkemize kurulmakta olan, resmi kanallar üzerinden AEEE yönetimi, çekimser yaklaşımlardan daha fazla karşılaşılan olumlu paydaş tutumları ile temel atmıştır. T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı çalışmaları ışığında tesis ve operasyonlardaki iyileştirmeler, AEEE ayrışım ve erişimde verim artışı tüm paydaşlarla zor bir zamanda atılan temel üzerinde yeni toplama kanalları yapılandırılarak zamanla daha da güçlenecektir. Hedef; Türkiye’nin atığından hanelerde oluşan ekonomi kaynaklarına zaman içerisinde oluşturduğu noktada ulaşabilmek olmalıdır.

Saygılarımla.

2.3

Haluk ONAY AEEE Koordinatör Çevre Görevlisi

2009 yılında Çukurova Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nden mezun olduktan sonra 2010 yılında Eren Kağıt A.Ş. de Çevre Mühendisi olarak başladığı iş yaşamına, Eren Kağıt Manisa ve İzmir Tesislerinin Şube Yöneticisi olarak devam etmiştir. 2014 yılında TÜPRAŞ Aliğa Rafinerisinin Entegre Atık Yönetimini gerçekleştiren firmanın projesini yönetmiş ve 2015 Ekim ayından itibaren TUBISAD' da AEEE Koordinatör Çevre Görevlisi olarak çalışmalarına devam etmektedir.

Üretici ilişkileri, saha operasyonları ile Eysel AEEE yönetim, beyan ve envanter, gerçekleşen ve talep edilen AEEE çalışmalarının ilişkilendirilmesi ve raporlanması için yazılım sisteminin geliştirilmesi, AEEE toplama kampanyalarının geliştirilmesi ve takibi gibi sorumluluklar görev kapsamındadır.

2.4

Aykan GÜRCÜ AEEE Geri Kazanım Uzmanı

Yıldız Teknik Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümündeki eğitim hayatı boyunca sırasıyla Boğaziçi Üniversitesi Çevre Bilimleri Enstitüsünde ve Ant Çevre Teknolojileri Enta Mühendislik firmalarında stajlarını yaparak mesleki bilgilerini geliştirmiştir. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar üzerine tez hazırlayıp 2015 yılında mezun olmuştur. 2016' nın Mart ayından itibaren TUBISAD' da AEEE Geri Kazanım Uzmanı olarak çalışmalarına devam etmektedir.

AEEE erişim ve geri dönüşüm performans takibi, web sayfası yönetimi, AEEE yönetim yazılımının geliştirilmesi, AEEE yönetim prosedürlerinin oluşturulması, AEEE toplama kampanyalarının geliştirilmesi ve takibi gibi konularda görev almaktadır.

2.5**Neval Şebnem BÜYÜKTAŞ**
Görsel Tasarım ve İçerik Sorumlusu

Eylül 2004 yılından bu yana TÜBİSAD' da Görsel Tasarım ve İçerik Sorumlusu olarak görevini sürdürmektedir. TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş faaliyetlerine sosyal medya takibi, görsel tasarım ve farkındalık yaratacak film çalışmalarının gerçekleşmesi çalışmaları ile destek vermektedir.

2.6**Yağmur Merve TOPÇUOĞLU**
Ofis Sorumlusu

2011 senesi itibariyle TÜBİSAD Dernek, 2015 senesi itibariyle de İktisadi İşletme Yetkilendirilmiş Kuruluşu Ofis Sorumlusu olarak görev yapmaktadır. Yetkilendirilmiş Kuruluş iç denetim ve mali süreçlere destek vermektedir.

C. AEEE SİSTEMİ

“ AEEE’ni Geri Dönüştür,
Geleceđi Deđiştir.

C AEEE SİSTEMİ

Ülkemizde AEEE sistemi, tüm dünyada olduğu gibi gelişmesini sürdüren, yönetimi en zorlu atık gruplarından birisidir. Doğru yönetilmediği takdirde çevre ve insan sağlığına oldukça zararlı olan AEEE' ler için mevzuatlar çerçevesinde TÜBİSAD profesyonel bir toplama ve geri dönüşüm ağı kurma çalışmalarını geliştirmekte ve sürdürmektedir.

1 Yasal Mevzuat

1.1 Kanun, Yönetmelik, Tebliğ ve Usul Esaslar

TÜR	TARİH	SAYI	ADI
Kanun	09.08.1983	18132	Çevre Kanunu
Yönetmelik	22.05.2012	28300	Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği
Yönetmelik	24.10.2013	29901	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik
Tebliğ	31.12.2014	29222	Atık Getirme Merkezi Tebliği
Tebliğ	20.03.2015	29301	Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ
Yönetmelik	02.04.2015	29314	Atık Yönetimi Yönetmeliği
Usul ve Esas	04.05.2016		Yetkilendirme Usul Ve Esasları

Tablo 1: Kanun, Yönetmelik, Tebliğ ve Usul Esaslar

2 Yetki Kategorileri ve Üyeler

2.1 Yetki Kategorileri

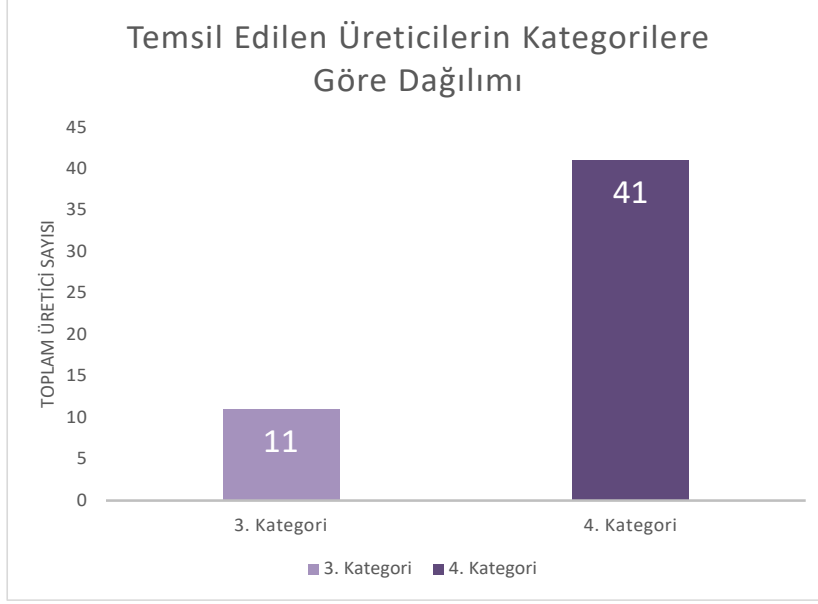
TV - Monitör, Bilişim, Telekomünikasyon ve Tüketici Ekipmanları piyasaya süren yerli/yabancı tüm firmaların yıllık piyasa sürümlerinin yönetmelikler tarafından belirlenen oranlarda AEEE toplama ve geri kazandırma yükümlülükleri bulunmaktadır. TÜBİSAD 3. ve 4. Kategori altında bu firmaların yükümlülüklerini firmalar adına takip etmektedir.

Resim 1: TÜBİSAD Yetki Kategorileri

2.2 Üyeler

Yetki Belgesinin alımından itibaren toplam 42 Üretici ile protokol imzalanıp toplu sistem içerisinde temsiliyet sağlanmıştır. 11 Üreticinin her iki kategoride Yetkilendirilmiş Kuruluş üyeliği mevcuttur.

Grafik 3: Kategorilere Göre Üretici Dağılımı

Temsil edilen üreticiler arasından logo kullanım müsaadesi bulunanlar www.tyk.org.tr sayfasından görüntülenebilir.

Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunun ilgili maddeleri çerçevesinde Yetkilendirilmiş Kuruluş faaliyetleri kapsamında Rekabet Kuruluna Bireysel Muafiyet başvurusu hazırlıkları tamamlanmış, müracaat 02.01.2017 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

3

AEEE Toplama ve Geridönüşüm Faaliyetleri

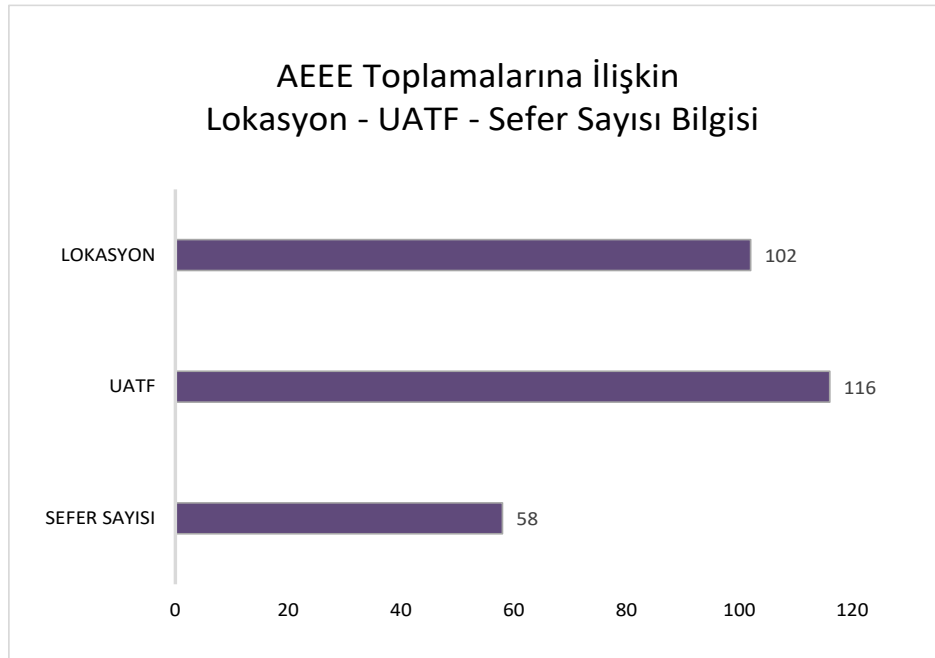
2016 yılı içerisinde AEEE toplama çalışmalarına başlanmış olup toplama ve alım esnasında denetim ve AEEE alım standardizasyonu amaçlı TÜBİSAD yetkilileri gözetimde bulunmaktadır. Çalışmalar esnasında İş Sağlığı ve İşçi Güvenliği kapsamında kişisel koruyucu ekipmanlar kullanılarak AEEE toplama faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Toplama noktalarından AEEE toplamalarının kayıt altına alınabilmesi amacıyla envanter formatı AEEE alım ve toplama prosedürleri hazırlanmıştır. AEEE alımları hazırlanan iç prosedürler doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş olarak yaptığı çalışmalar neticesinde çeşitli geri dönüşüm firmaları ile çalışmaktadır. Toplama miktarının ve anlaşmalı geri dönüşüm firmalarının sayısı her geçen gün artacağından bu konuyla alakalı olmak üzere kurulan süreçlerin denetlenmesi ve yönetmeliğe uygunluğunun tespiti için TÜBİSAD Yönetimi tarafından süreç denetim kararı alınmış olup bağımsız denetim şirketleri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, TÜBİSAD bünyesinde ISO 9001, 14001, 18001, 27001 iç denetimi yapılabilmesi için personel atanmış, gerekli eğitimlerin alınması için süreç başlamıştır.

Lisanslı geri dönüşüm tesislerinden hizmet alımları iş atamalarına göre farklılık göstermektedir;

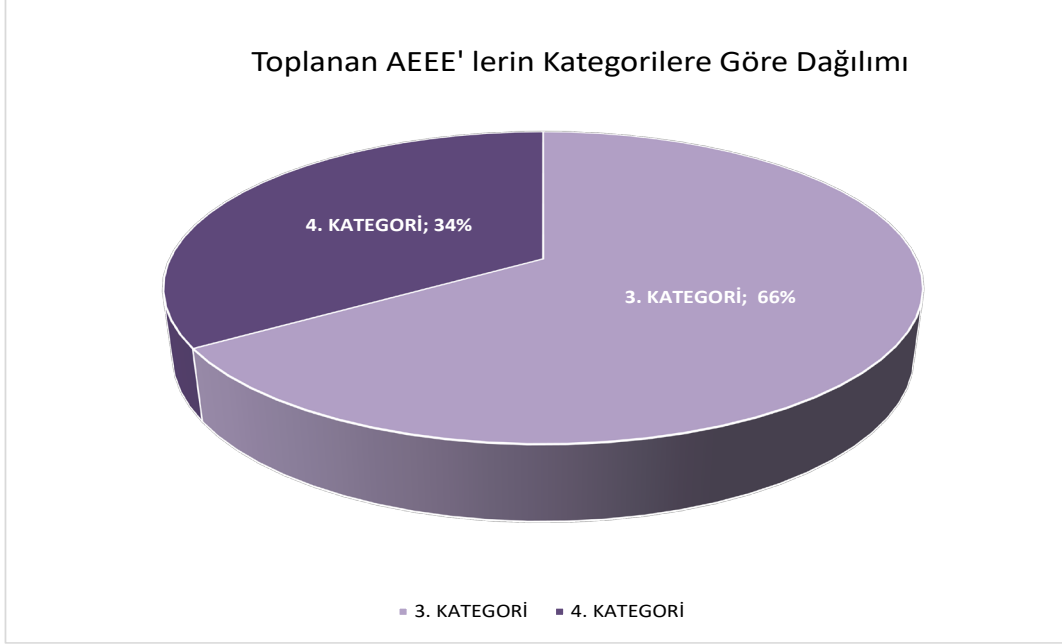
- Kurumsal kaynaktan çıkan, miktarı ve özellikleri bakımından evsele benzerlik gösteren AEEE alımı,
- Anlaşmalı belediyeler sınırları içerisinde TÜBİSAD toplama noktalarından AEEE alımı,
- Talep üzerine haneden alım

2016 senesi içerisinde gerçekleşen AEEE toplamalarına dair gerçekleşen operasyon bilgileri **Grafik 4'** de yer almaktadır.

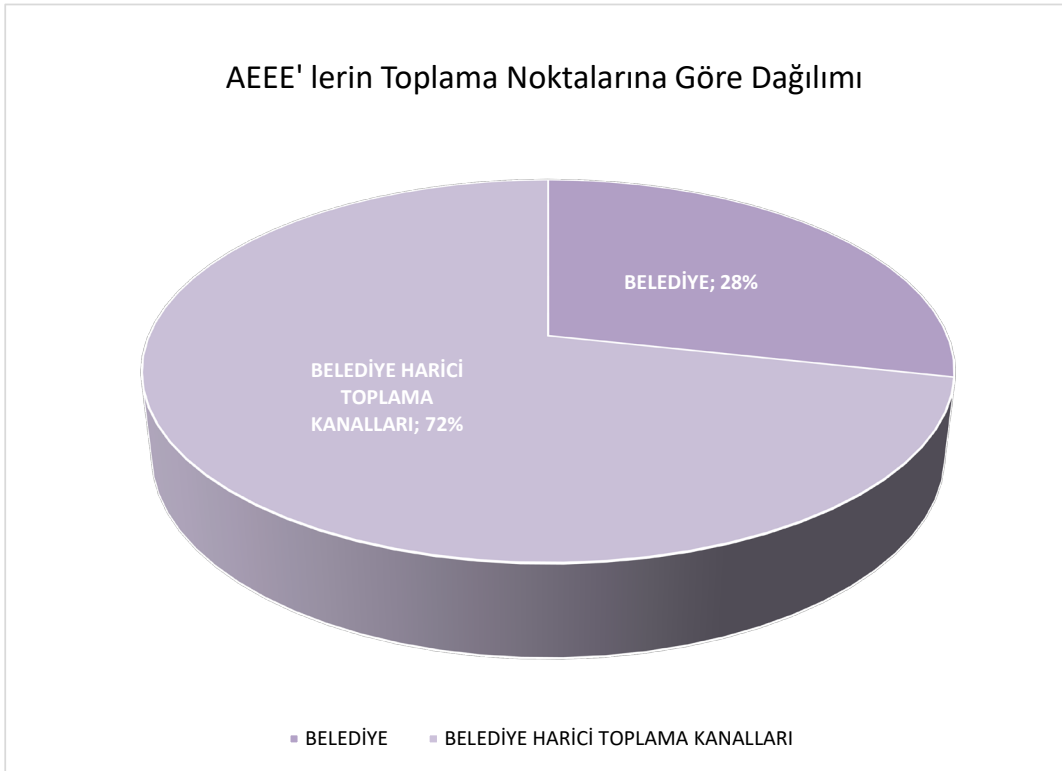
Grafik 4: AEEE Toplamalarına İlişkin Lokasyon, Sefer ve UATF Bilgisi

TÜBİSAD aracılığı ile toplanıp geri dönüşüme kazandırılan AEEE'lerin kategorilere göre dağılımı **Grafik 5'** de verilmiştir. Toplanan AEEE'lerin %66' sı 3. Kategori, %34' ü 4. Kategori olarak değerlendirilmiştir.

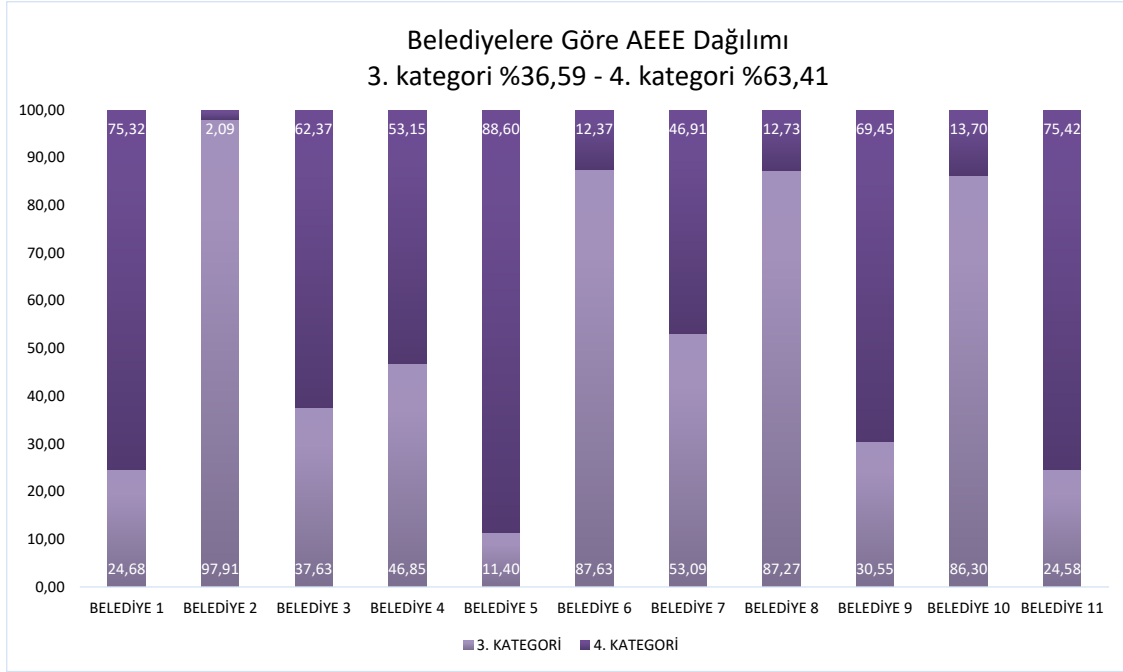
Grafik 5: Toplanan AEEE'lerin Kategorilere Göre Dağılımı

TÜBİSAD olarak gerçekleştirilen toplama ağı işbirlikleri ile toplanan AEEE'lerin toplama noktalarına göre dağılımı **Grafik 6'**da verilmektedir. AEEE'lerin %28'i Belediyelerden ve %72'si de Belediye Harici Toplama Kanallarından toplanarak geri dönüşüme kazandırılmıştır.

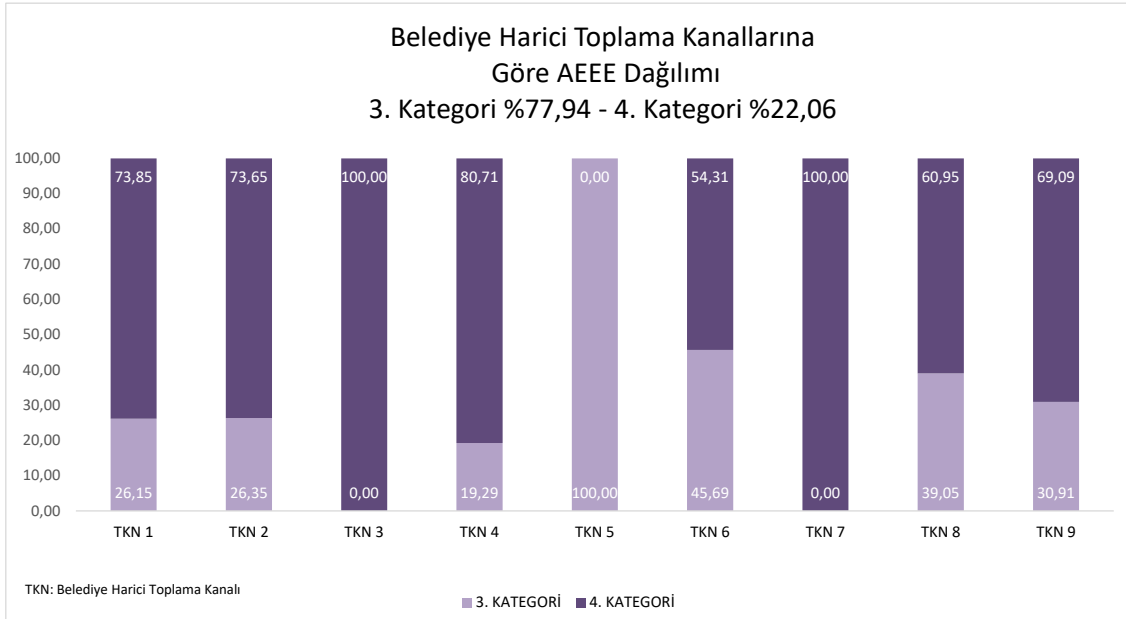
Grafik 6: Toplanan AEEE'lerin Toplama Kanalına Göre Dağılımı

Belediyelerden toplanan AEEE'lerin dağılımı **Grafik 7**'de verilmektedir. Toplanan AEEE'lerin %37'si 3. Kategori, %63'ü 4. Kategori olarak değerlendirilmiştir.

Grafik 7: Toplanan AEEE'lerin Belediyelere Göre Dağılımı

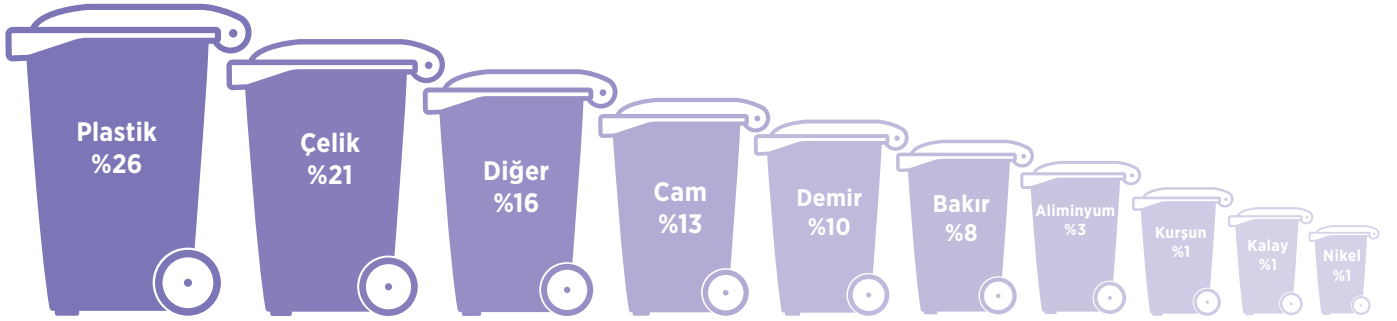
Belediye harici kanallardan toplanan AEEE'lerin dağılımı **Grafik 8**'de verilmektedir. Toplanan AEEE'lerin %78'si 3. Kategori, %22'si 4. Kategori olarak değerlendirilmiştir.

Grafik 8: Belediye Harici Kanallarda Toplanan AEEE Dağılımı

Toplanan AEEE'lerin Eysel kaynak beyanı için T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından talep edilen servis hizmet tutanakları firmalarda ve kopyaları TÜBİSAD'da bulunmaktadır.

TÜBİSAD 2016 Yılı Toplanan 4. Kategori AEEE Değerli Metal Oranları

TÜBİSAD 2016 Yılı Toplanan 3. Kategori AEEE Değerli Metal Oranları

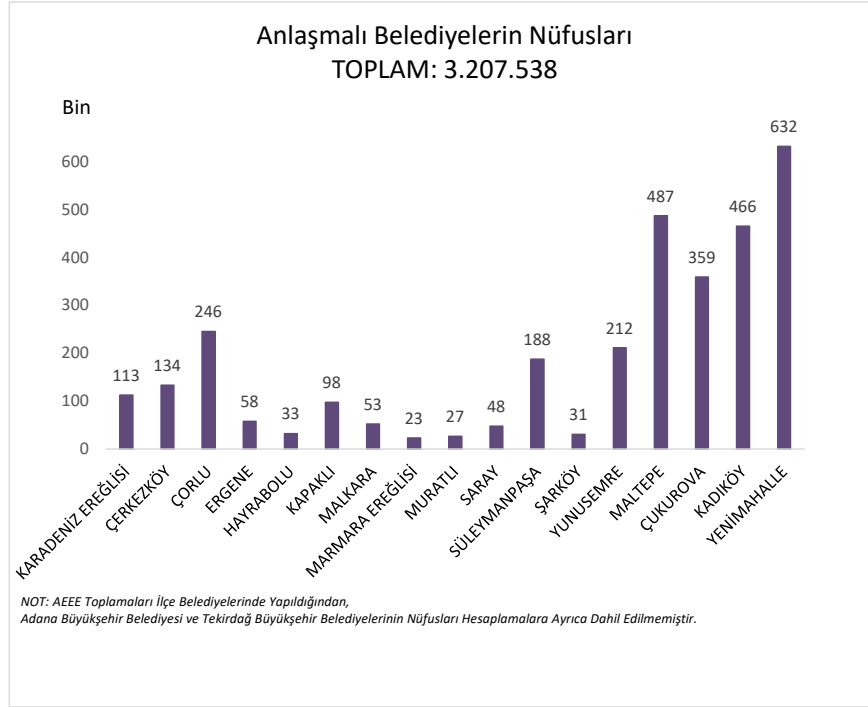

Grafik 9: Toplam AEEE'lerin İçerdiği Değerli Metal Oranları

3.1 AEEE Toplama İşbirlikleri

TÜBİSAD toplama ağını geliştirmek amacıyla çeşitli iş birlikleri gerçekleştirmektedir. Bu işbirliklerinden biri de Belediye çalışmaları olup, Yetki Belgesi alımından itibaren mevzuata paralel olarak yaklaşık 60 Belediye ziyaret edilmiş ve AEEE konusunda bilgilendirilmiştir. Bu ziyaretler sonucunda sözleşme imzalanmak suretiyle toplam 19 belediye ile 2016 yılında işbirliği sağlanmıştır. Anlaşma imzalanan Belediyelere ilişkin nüfus bilgileri **Grafik 10'** da yer almaktadır.

Grafik 10: Anlaşmalı Belediyelerin Nüfus Bilgileri

Yapılan belediye anlaşmalarına ilave olarak belediye harici gerçekleştirilen özel iş birlikleri ile daha fazla AEEE toplanması sağlanmaya çalışılmıştır. Bu işbirlikleri sayesinde toplama noktaları artırılmıştır. Ayrıca; kargo şirketleri ile gerçekleştirilen görüşmeler ve T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı uygun görüşü doğrultusunda Kargo şirketleri ile sözleşme imza süreci 2016 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

3.2 TÜBİSAD AEEE Toplama Ekipmanları

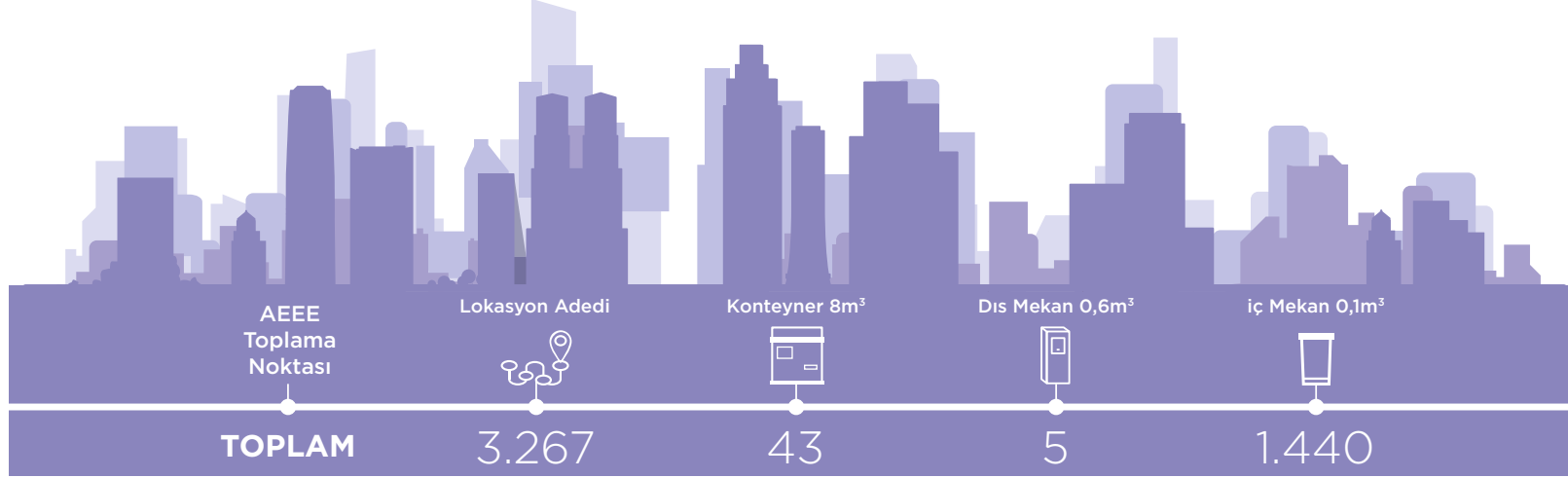
AEEE'lerin kaynağında ayrı toplanması amacıyla farklı hacim ve şekillerde çeşitli toplama ekipmanları tasarlanmıştır. Toplama ekipmanlarının sayısının artırılması ile bilinirliğin artırılması hedeflenmektedir.

Resim 2: AEEE Toplama Ekipmanları

Kapalı mekanlarda kullanılmak üzere iç mekan kutuları tasarlanmış olup toplam 1.440 noktaya yerleştirilmiştir. Açık mekanlar için ise 2m x 2m boyutlarında 8 m³ ve 0,6m x 0,6m boyutlarında 1,6 m³ hacminde toplam 48 konteyner anlaşmalı olunan toplama noktalarımıza yerleştirilmiştir. Konteynerların kilit sistemi dışarıdan müdahaleye engel olacak şekilde tasarlanmış olup çalınmalara karşı özel olarak geliştirilmiştir. Yapılan anlaşmalar neticesinde teslimatı gerçekleşen TÜBİSAD AEEE Toplama ekipmanlarının dağılımı ve toplam sayısı **Grafik 11'** da yer almaktadır.

Grafik 11: Toplama Ekipmanları Hacim ve Adet Tablosu

TÜBİSAD' ın gerçekleştirmiş olduğu iş birlikleri neticesinde oluşturduğu AEEE toplama noktalarına TÜBİSAD www.tyk.org.tr adresinde yer alan "AEEE Nereye?" linki üzerinden erişilmektedir. Bu uygulama sayesinde son kullanıcıya en yakın AEEE toplama noktası saptanabilmektedir.

TÜBİSAD
ATIK ELEKTRİK VE ELEKTRONİK
EŞYALARIN YETKİLİNDİRİLMİŞ KURULUŞU

FACEBOOK TWITTER
TYK GİRİŞ
Aranacak Kelime ARA
T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI

TYK EEE/AEEE MEVZUAT FAALİYETLER GALERİLER AEEE NEREYE İLETİŞİM

AEEE Toplama Noktaları

Tarayıcınız konum belirleme özelliğini desteklemiyorsa lütfen bulunduğunuz adresi girip göndere tıklayınız.

Konumunuz: **Gönder**

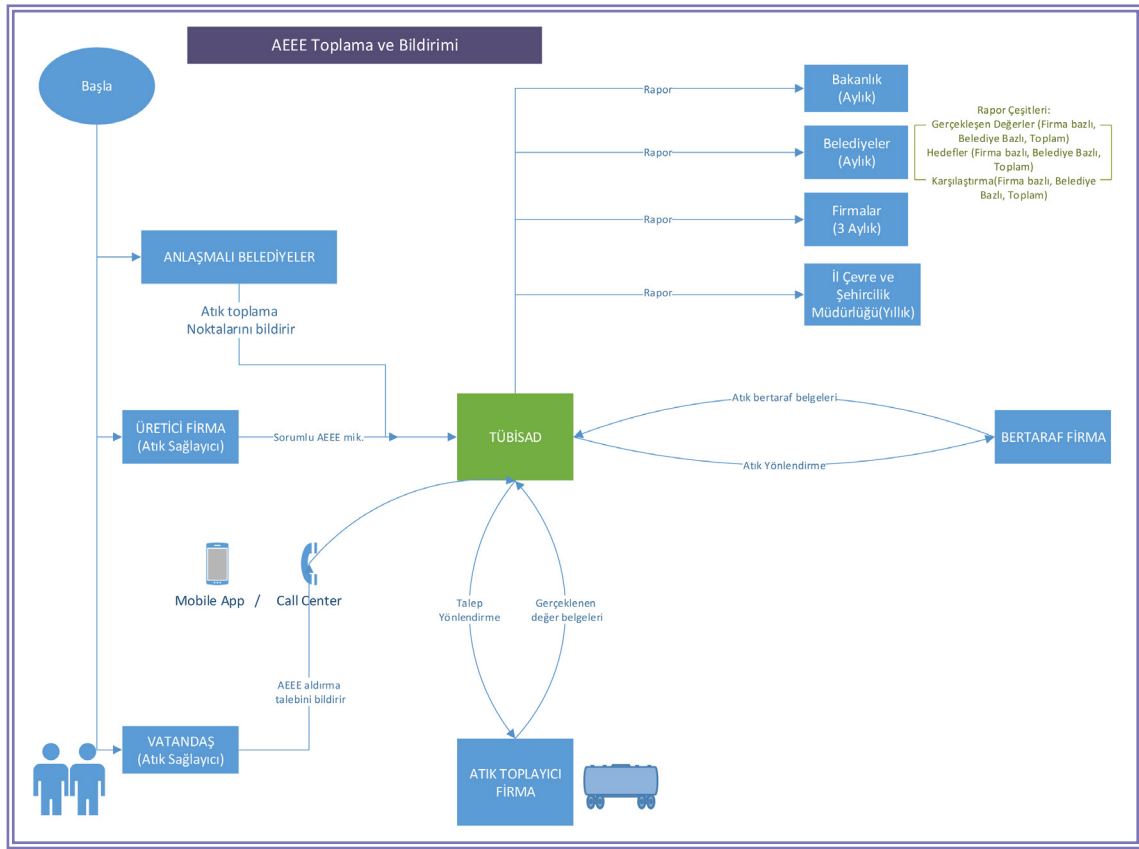
- 1** Koşuyolu Gönüllü Evi
Mehmet Afkan Sokak. No:2
34662 Koşuyolu
Kadıköy, İstanbul 34662
0216 340 70 33
4.53 kilometre
Yol Tarifi
- 2** 60.Yılı İlköğretim Okulu
Emek Sokak. No:3
Kadıköy, İstanbul 34660
0216 326 24 26
4.58 kilometre
Yol Tarifi
- 3** İhsan Sungu İ.Ö.Okulu
Merdivenköy
Kadıköy, İstanbul 34732
0216 338 76 37
4.68 kilometre
Yol Tarifi
- 4** Kadıköy Belediyesi
Hasanpaşa, Fahrettin Gökay
Cad.

Resim 3: AEEE Nereye? (Adrese En Yakın Toplama Noktası) Uygulaması

3.3 TYK ATS (TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş AEEE Takip Sistemi)

AEEE' lerin toplanması ve geri dönüşümü aşamalarının iyi yönetilmesi oldukça önem arz etmektedir. Etkin bir AEEE atık yönetim sistemi kurmak ve gerçekleştirilen tüm operasyonları takip edebilmek amacıyla, Mart 2016 itibarıyla **TYK ATS (TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş AEEE Takip Sistemi)** kurulumu için yazılım firması ile anlaşma sağlanmıştır.

Tüm çalışmaların bir platform altında toplanıp yönetilebileceği, çevrimiçi uygulama ile AEEE işlemlerinin yürütülebileceği TYK ATS sistemi, AEEE Yönetmeliği kapsamında yükümlülüğü bulunan Üreticilerin, Tesislerin, Taşıyıcıların, Belediyelerin, Vatandaşların giriş yapıp kullanabileceği güvenliği en üst düzeyde sağlanmış bir yazılım sistemidir. Bu sistemin yürürlüğe girmesi ile bugüne kadar paydaşlarla yürütülen çalışmaların tümü TYK ATS üzerinden yürütülecektir.

Resim 4: TYK ATS İş Akış Analiz

TYK ATS Yazılımı ile takip edilecek faaliyetlere dair kurgulanmış olan modüller **Tablo 2**'de mevcuttur. Her bir modül kendi içerisinde farklı ekranlar ile yönetilmektedir.

Tablo 2: TYK ATS Modülleri

**D. AEEE TOPLAMA
VERİMİNİ ARTTIRMAYA
YÖNELİK EĞİTİM VE
BİLİNÇ ARTTIRMA
FAALİYETLERİ**

“ Evinin Atık Kahramanı
Sen Ol!

D AEEE TOPLAMA VERİMİNİ ARTTIRMAYA YÖNELİK EĞİTİM VE BİLİNÇ ARTTIRMA FAALİYETLERİ

AEEE Yönetiminde tüm paydaşlara düşen en önemli görev bilinçlendirme ve farkındalığın artırılması yönünde çalışmalar gerçekleştirmektir. Bu nedenle TÜBİSAD olarak eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları kapsamında faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

1 Ankara Temasları

AEEE'lerin etkin bir şekilde yönetilebilmesi amacıyla düzenlenen toplantı, seminer, eğitim ve organizasyonlara katılım sağlanmıştır.

- Nisan 2015'de cep telefonları özelinde T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, BTK, TÜBİSAD, Operatörler, TAP katılımı ile bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.
- Aralık 2015'de Atık Yönetimi Daire Başkanı Sn. Ahmet VARIR Başkanlığında Yetkilendirilmiş Kuruluşların davet edildiği "Atık Getirme Merkezi" konulu toplantıya katılım sağlanmış olup, gerçekleştirilecek projeler görüşülmüştür.
- Mart 2016'da AEEE Kontrolü Yönetmeliği Taslağı ile ilgili olarak paydaşlara bilgilendirmeler yapılmış, paydaşlardan gelen ortak görüşler derlenerek T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na sunulmuştur.
- Nisan 2016'da T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı "EEE ve AEEE Bilgi Sistemi" nin yayına alınmasıyla, paydaşlara sistem hakkında bilgilendirme mailleri gönderilmiş ve girişlerinin yapılması amacıyla talep eden üreticilere destek verilmiştir.
- Mayıs 2016' da T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı" hakkında paydaşlar ile görüşülmüş ve 06.06.2016 tarihinde T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığına 23 madde hakkında toplu görüş sunulmuştur.

2 Kampanyalar

Yetkilendirilmiş Kuruluş Usul ve Esaslarında da belirtildiği üzere TÛBİSAD temsil ettiği üreticiler adına kamuoyu bilincini arttırmak, eğitim kampanyaları düzenlemek ve materyallerini temin etmek amacıyla iş birlikleri yaparak T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı' nın onayı doğrultusunda farklı sistemler kurabilir. Geleceğimizin yapı taşı olan öğrencilerimize daha etkin bir şekilde ulaşabilmek amacıyla okullarda gerçekleştirilen bilinçlendirme faaliyetleri ile öğrencilerde geri dönüşüm ve çevre bilinci oluşturulması hedeflenmiştir.

Yetki kapsamı doğrultusunda anlaşmalı olunan belediye sınırları içerisinde "Öğrenciler AEEE Topluyor" kampanyaları düzenlenmiştir. Kampanyaya katılım sağlayan okullara afişler gönderilmiş, broşürler dağıtılmış ve eğitimler verilmiştir. Öğrencilerimizden kampanya dahilinde evlerindeki AEEE'lerin, okullarında oluşturulan AEEE toplama noktalarına getirmesi istenmiştir. Böylelikle hem farkındalık oluşturulmuş hem de öğrencileri teşvik etmek amacıyla sürpriz hediyeler dağıtılmıştır.

Gerçekleştirilen kampanyalar ile Ekim 2016 – Aralık 2016 tarihleri arasında 10 Belediye de 100.750 öğrenciye ulaşılmış, 55.800 broşür dağıtılmıştır. Kampanya tarihleri **Tablo 3** 'de yer almaktadır.

SIRA	BELEDİYELER	İL/İLÇE	BAŞLANGIÇ	BITİŞ	ULAŞILAN ÖĞRENCİ SAYISI	BROŞÜR	AFİŞ/ POSTER
1	Çorlu	Tekirdağ	21.09.2016	14.10.2016	250	250	10
2	Ergene	Tekirdağ	21.09.2016	14.10.2016	8.000	5.000	40
3	Hayrabolu	Tekirdağ	21.09.2016	14.10.2016	50	50	10
4	Malkara	Tekirdağ	21.09.2016	14.10.2016	5.750	3.000	30
5	Muratlı	Tekirdağ	21.09.2016	14.10.2016	2.400	2.500	45
6	Saray	Tekirdağ	21.09.2016	14.10.2016	4.750	500	10
7	Süleymanpaşa	Tekirdağ	21.09.2016	14.10.2016	20.850	9.500	110
8	Şarköy	Tekirdağ	21.09.2016	14.10.2016	2.800	0	5
9	Karadeniz Ereğlisi	Zonguldak	24.10.2016	30.12.2016	33.500	15.000	200
10	Yunusemre Belediyesi	Manisa	24.10.2016	30.12.2016	25.400	20.000	200
	TOPLAM				100.750	55.800	200

Tablo 3: "Öğrenciler AEEE Topluyor" Kampanya Detayları

Kampanya bilinçlendirme çalışmaları TÜBİSAD ile Belediye yetkilileri tarafından verilen eğitimler ve TÜBİSAD sosyal medya aracılığı ile devam etmektedir. Kullanılan kampanya materyallerine ait örnekler aşağıda sunulmaktadır.

Resim 5: "Öğrenciler AEEE Topluyor" Broşür, Afis/Poster Uygulamaları

3 Toplantılar

3 Kasım 2015 tarihinde Tekirdağ Büyükşehir ve 11 ilçe Belediyesinden 25 yetkilinin katılımı ile geniş çaplı bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Bilgilendirme toplantısına belediye personellerinin yanı sıra TÜBİSAD temsilcileri, lisanslı nakliye firması ve yazılım firması katılım sağlamıştır. Kurulacak yapının belediye taleplerine cevap vermesi ve toplama verimlerinin artırılması için iş birliği olanakları görüşülmüştür.

Resim 6: Tekirdağ Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri AEEE Bilgilendirme Toplantısı

Boğaziçi Üniversitesi ev sahipliğinde 4 Aralık 2015 tarihinde, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Atık Yönetimi Daire Başkanlığı Özel Atıkların Yönetimi Şube Müdür V. Sayın Gökhan ŞENTÜRK' ün katılımı ve sunumu ile "AEEE Toplama Yükümlülükleri Bilgilendirme Toplantısı" gerçekleştirilmiştir. TÜBİSAD Başkanı Sn. Erman Karaca' nın açılış konuşması ile başlayan aynı toplantıda TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş AEEE Sorumlusu Selen Tanner "Türkiye'de TÜBİSAD'ın AEEE Uygulamaları" ve Boğaziçi Üniversitesi Sürdürülebilir Kalkınma ve Temiz Üretim Merkezi Direktörü Doç. Dr. Nilgün Cılız "Boğaziçi Üniversitesi Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Uygulamaları" başlıklı sunum gerçekleştirmişlerdir. Toplam 70 katılımcı ile gerçekleşen bilgilendirme toplantısı soru-cevap bölümü ile sonlanmıştır. Söz konusu soru-cevap listesine www.tyk.org.tr adresinden ulaşılabilmektedir.

Resim 7: TÜBİSAD "AEEE Toplama Yükümlülükleri Bilgilendirme Toplantısı"

4 Fuarlar

- 21-22 Ekim 2015 tarihlerinde Ankara' da düzenlenen TÜRKİYAT "Tüm Yönleriyle Atık Yönetimi Mevzuat ve Uygulamaları" paneline katılım sağlanmıştır.
- 19 - 20 Nisan 2016' da Adana Büyükşehir Belediyesinin düzenlemiş olduğu ve ana gündem konusu AEEE olan 2. Uluslararası Özel Atık Zirvesine stand ve sunum ile katılım sağlandı. Zirvenin web sayfasına sponsor olundu.

Resim 8: 2. Uluslararası Özel Atık Zirvesi – Adana

- 28-29-30 Nisan 2016 tarihlerinde Tüyap'da gerçekleştirilmiş olan “Çevre Teknolojileri Fuarı REW İstanbul 2016” fuarına standlı katılım sağlanmıştır. Fuar süresince katılımcı firmalar ve ziyaretçiler bilgilendirilmiştir.

Resim 9: Çevre Teknolojileri Fuarı REW İstanbul 2016

- 2-3 Haziran 2016 tarihinde T.C. İzmir Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün düzenlediği “Çevre Sektörü Buluşma Günleri” etkinliğine standlı katılım sağlanmıştır. Etkinlik esnasında katılımcılara AEEE hakkında bilgilendirme yapılmış, eğitim materyalleri dağıtılmıştır.

Resim 10: Çevre Sektörü Buluşma Günleri 2016 İzmir

- Ağustos 2016 tarihinde Ankara’ da düzenlenen ve Avrupa Birliği’nin (AB) finansman sağladığı, faydalanıcısının T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, yürütücüsünün de REC Türkiye olduğu “Türkiye’de Çevre Yönetimi için Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi (ÇEKAP) Projesi” nin kapanış toplantısına katılım sağlanmıştır.

Resim 11: ÇEKAP Kapanış Toplantısı

- 22-23 Kasım 2016 tarihinde İstanbul’ da düzenlenen ve 2000 yılından bu yana her yıl gerçekleştirilmekte olan uluslararası ICT Summit NOW Bilişim Zirvesi, Türk İş Dünyası’nın teknoloji ile etkileşiminin bugününü ve geleceğini konuşuran ülkemizin ve bölgenin lider iş ve işbirliği etkinliğidir. Haliç Kongre Merkezi’nde düzenlenen Bilişim Zirvesi’16’ ya TÜBİSAD AEEE Yetkilendirilmiş Kuruluşu olarak standlı katılım sağlanmıştır.

Resim 12: Bilişim Zirvesi 2016

• 19-20 Ekim 2016 tarihlerinde Ankara' da düzenlenen TÜRKİYE "Tüm Yönleriyle Atık yönetimi Mevzuat ve Uygulamaları" paneline katılım sağlanmıştır.

• T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından düzenlenen "Çevrem Sensin" projesi kapsamında 18 Kasım 2016 tarihinde Bursa' da, 02 Aralık 2016 tarihinde Kayseri' de ve 19 Aralık 2016 tarihinde Antalya' da düzenlenen etkinliğe standlı katılım sağlanmıştır. 2016 yılında katılım sağlanan Çevrem Sensin etkinlikleri kapsamında toplam 3.000 öğrenciye ulaşılmış, 3.000 adet promosyon malzemesi ve broşür dağıtılarak öğrencilerde AEEE bilinci yaratılmıştır. Çevrem Sensin etkinliğine ilişkin detaylar **Tablo 4** de verilmiştir.

SIRA	BELEDİYELER	ORGANİZASYON	ETKİNLİK TARİHİ	ULAŞILAN ÖĞRENCİ SAYISI	BROŞÜR	AFİŞ/ POSTER	PROMOSYON
1	Bursa	Çevrem Sensin	18.11.2016	1.000	1.000	150	1.000
2	Kayseri	Çevrem Sensin	02.12.2016	1.000	1.000	15	1.000
3	Antalya	Çevrem Sensin	19.12.2016	1.000	1.000	10	1.000

Tablo 4: Çevrem Sensin Organizasyon Detayları

BURSA

KAYSERİ

ANTALYA

ANTALYA

Resim 13: Çevrem Sensin Etkinlikleri

5 Eğitiminin Eğitimi Paketi

Boğaziçi Üniversitesi Sürdürülebilir Kalkınma ve Temiz Üretim Uygulama ve Araştırma Merkezi ile gerçekleştirilen iş birliği çerçevesinde öğrencilere en etkin ve hızlı bir şekilde ulaşabilmek amacıyla eğitimcilere yönelik "Eğitiminin Eğitimi Paketi" hazırlanmıştır. Bu Eğitim Kılavuzu e-atıklar konusunda eğitimcilerin öğrencileriyle birlikte yapabilecekleri etkinlikleri içermektedir. Etkinlikler özellikle ilköğretim düzeyinde uygulanabilecek şekilde hazırlanmıştır. Eğitim kılavuzu ile ulaşılması hedeflenen temel amaçlar ise şöyledir:

- E-atıkların ne olduğu ve çeşitleri hakkında temel bilgiler kazandırmak
- E-atıkların doğaya ve insanlara olan zararlarının farkına varmak
- E-atıkların içerdiği tehlikeli maddeleri sorgulamak
- E-atıkların çevresel, sosyal, ekonomik etkilerini düşünerek soruna bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşmak
- Elektrikli aletlerin üretim aşamasında doğaya ve insanlara olan zararlarının farkına varmak
- Elektrikli aletlerin üretimden tüketime yaşam döngüsünü analiz etmek
- Elektrikli aletlerin sürdürülebilir kullanımı hakkında çözüm önerileri üretmek
- E-atıklarla ilgili yakın çevresini (aile, arkadaş, okul, toplum) bilinçlendirmek

6 İş Geliştirme

TÜBİSAD olarak AEEE'lerin daha etkin toplanması ve geri dönüşüme kazandırılması, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerinin artırılması amacıyla çeşitli projeler geliştirilmiştir. Geliştirilen projelerden bazıları 2017 senesi içerisinde uygulamaya alınacak olup hazırlık çalışmaları hızla devam etmektedir.

6.1 Sorumlu EEE Tüketimi ve Akıllı AEEE Yönetimi

Sorumlu EEE Tüketiminin halka aşılması ve ülkenin sürdürülebilirlik ilkeleri ile yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik alt mekanizmaların oluşturularak etkin ve sürdürülebilir bir Akıllı AEEE Yönetim modelinin bilgi ve teknoloji odaklı olarak geliştirilmesini kapsar. Bu örnek modelin amacı eko-verimliliği sağlayacak şekilde seçilen pilot noktalarda uygulanması, çevresel etki performansının ve sürdürülebilir kaynak yönetiminin raporlanması ve yasal zorunluluklara uygun, yöntem ve politikalar geliştirilmesidir. Bu proje, AEEE yönetiminin çevresel, teknik ve ekonomik boyutlarına katkıda bulunarak gelişmekte olan atık sektöründe üretilen katma değeri yükseltmeyi ve bu gelişimde yetkilendirilmiş kuruluşun rolünü ortaya çıkarmayı hedeflemektedir.

6.2 AEEE Sadakat Kart Uygulamaları

Yönetmeliklerle desteklenen Avrupa Birliği AEEE Geri Kazanım ve Toplama verimliliğinin artırma hedeflerine ulaşmak amacıyla, nihai tüketicilere temin edilecek olan AEEE Sadakat Kartın kullanımı EEE alışverişlerinde yürütülecek kampanyalarla teşvik edilecektir. AEEE toplama noktalarına AEEE Teslimi yapan AEEE Sadakat Kart sahibi nihai tüketiciler; teslim edilen AEEE'ye göre kartlarına yüklenecek puanlar sayesinde EEE alışverişlerinde, anlaşmalı mağazalarda, anlaşmalı ürün ve markalarda indirimler elde edeceklerdir. Teslim ettiği AEEE'nin karşılığı olan puanlarını biriktirerek, yürütülen kampanyaya göre değişkenlik göstermek üzere indirim - hediye çeki - promosyon vb. kolaylıklardan faydalanabileceklerdir.

6.3 Atma, Bağışla

Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) tarafından, Türkiye genelinde 38 Öğrenim Birimi, 10 Eğitim Parkı ve 1 İstanbul Genel Merkezi adreslerinde bağış amaçlı AEEE toplanması projesidir. Proje kapsamında TÜBİSAD'ın tahsis edeceği toplama ekipmanlarında biriktirilen AEEE'ler TÜBİSAD'ın anlaşmalı olduğu geri dönüşüm tesislerine gönderilecek ve buradan elde edilecek tüm gelir TEGV'e bağışlanacaktır. Böylelikle kamuoyunun duyarlılığının, bilinç düzeyinin ve AEEE toplama veriminin artması hedeflenmektedir.

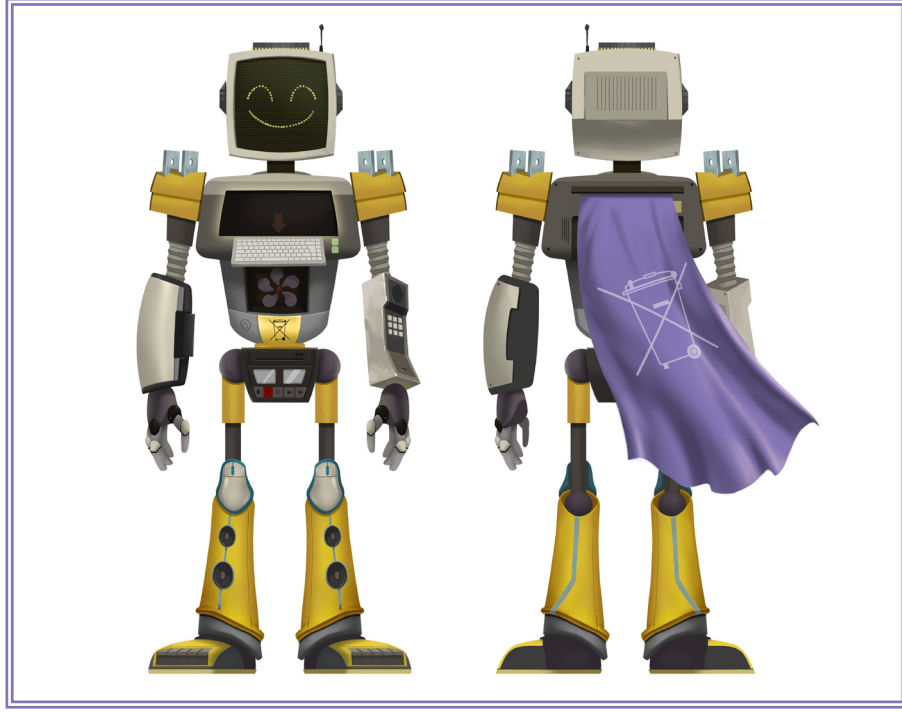
6.4 "Critical Raw Materials" Avrupa Komisyonu Geniş Katılımlı Proje

Toplanan AEEE'lerin işlenmesi sırasında işleme veriminin artmasına yönelik kurgulanmış geniş katılımlı projedir. Proje çalışmaları devam etmektedir.

6.5 TÜBİSAD AEEE Farkındalık Animasyon Çalışmaları

Kamuoyunda bilinirliğin artırılması amacıyla animasyon çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Animasyon 45 saniye olup 3D animasyon tekniği ile hazırlanmaktadır. Animasyonun başrolünde oynayan bir elektronik atık kahramanı yaratılmıştır. Animasyonda AEEE' lerin doğru geri dönüştürülmediğinde çevreye olan olumsuz etkisi, E-Atık Toplama noktalarının bilinirliğinin artırılması ve her evde bir Atık Kahramanı gibi konular işlenmiştir.

Resim 14: TÜBİSAD Animasyon Karakteri

6.6 TÜBİSAD İnternet Sayfası ve Sosyal Medya Hesapları

TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş olarak internet sayfası ve sosyal medya hesapları çalışmalarına başlamıştır. Yapılan tüm yetkilendirilmiş kuruluş çalışmalarına resmi internet sayfası www.tyk.org.tr
Twitter sayfası [@TUBISAD_AEEE](https://twitter.com/TUBISAD_AEEE)
Instagram sayfası [@tubisadaeee](https://www.instagram.com/tubisadaeee)
Facebook sayfası [@TubisadYK](https://www.facebook.com/TubisadYK) 'dan ulaşılmaktadır.

6.7 Çağrı Merkezi

TÜBİSAD olarak tüm paydaşlara AEEE konularında bilgi verebilmek amacıyla çağrı merkezi oluşturulmuştur. **0 850 360 2 333 (0 850 360 A EEE)** numaralı telefondan TÜBİSAD temsilcilerine ulaşılabılır ve AEEE konusunda bilgi alınabilmektedir.

6.8 Yurt Dışı Tesis, Yetkilendirilmiş Kuruluş ve Koordinasyon Merkezi Temasları

Norveç ve Almanya' da gelişmiş ülke AEEE geri dönüşüm uygulamalarını analiz etme amacıyla 2 adet geri dönüşüm tesisi ziyaret edilmiştir.

Yurtdışı Yetkilendirilmiş Kuruluş ve Koordinasyon Merkezleri ile tanışıklık gerçekleştirilmiştir. Bilgi alışverişi yapılmış, değişim programları görüşülmüştür. Görüşme sağlanan Kuruluş ve Merkezler;

- Cobat Yetkilendirilmiş Kuruluş (İTALYA)
- El-Kretsen Yetkilendirilmiş Kuruluş (İSVEÇ)
- İtalya AEEE Kordinasyon Merkezi

Resim 15: ECOMONDO Çevre Fuarı, Cobat Standı

6.9 ECOMONDO Çevre Fuarı 2016, Rimini

07-10 Kasım 2016 tarihinde İtalya'nın Rimini kentinde bu yıl 21. si düzenlenen Yeşil Teknolojiler Fuarı'na katılım sağlanmıştır.

Resim 16: ECOMONDO Yeşil Teknolojiler Fuarı

DÜNYAYI KURTARMAK HEPİMİZİN ELİNDE!

AEEE'Nİ PTT'YE ÜCRETSİZ TESLİM ET TUBİSAD GERİ DÖNÜŞTÜRSÜN!

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya

AEEE'nin içindeki kesici, delici ve sızma yapabilecek maddeler PTT ye getirilmeden önce ayrıştırılmalı ve kargoya verilmemelidir.

AEEE'yi içine koyacağım ambalajlar bunlardan biri mi?

PTT AMBALAJLARI

EVET AEEE'nin içinde kesici, delici ve sızmaya sebebiyet verecek maddeler var mı?

HAYIR Ambalaj sıkıca kapatılmış ve hasar görmemiş şekilde midir?

HAYIR Ambalajınızı kontrol ediniz.

PTT'ye teslim edeceğim AEEE bunlardan biri mi?

AEEE, PTT yetkilisine teslim edilir. "301955504" numarası ile TUBİSAD'a kargolanır.

DÖNÜŞÜMÜMÜZ MUHTEŞEM OLACAK!

Eski elektronik ve elektrikli cihazlarınızı sakın atmayın TEGV'e bağışlayın. Eğitime destek olun!

atma bağışla! Kullanmadığınız elektrikli ve elektronik cihazları paketleyip size en yakın PTT şubesine getirerseniz yeterli.

ESKİ ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK ALETLERİNİ ATMA-BAĞIŞLA!

Eski elektronik ve elektrikli cihazlarınızı sakın atmayın TEGV'e bağışlayın. Eğitime destek olun!

atma bağışla! Kullanmadığınız elektrikli ve elektronik cihazları paketleyip size en yakın PTT şubesine getirerseniz yeterli.

Neler bağışlayabilirsiniz:
Cep telefonu, bilgisayar, küçük elektrikli ev aletleri, adaptörler, kablolar, bilgisayar parçaları vs...

ESKİ ALETLERE YENİ ADET!

Eski elektronik ve elektrikli cihazlarınızı sakın atmayın TEGV'e bağışlayın. Eğitime destek olun!

atma bağışla! Kullanmadığınız elektrikli ve elektronik cihazları paketleyip size en yakın PTT şubesine getirerseniz yeterli.

E. EKLER

“ Sorumlu EEE Tüketimi,
Akıllı AEEE Yönetimi.

E EKLER

1 EEE/AEEE Nedir?

1.1 AEEE Nedir ?

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (AEEE) Kontrolü Yönetmeliği Ek-1/A'da yer alan kategorilere dâhil olan ve alternatif akımla 1000 Volt'u, doğru akımla da 1500 Volt'u geçmeyecek şekildeki kullanımlar maksadıyla tasarlanmış olan, uygun bir biçimde çalışması için elektrik akımına veya elektromanyetik alana bağımlı olan eşyaları ve bu akım ve alanların üretimi, transferi ve ölçümüne yarayan eşyalara EEE (Elektronik ve Elektrikli Eşya) denmektedir.

Günümüzde günlük hayatımızın vazgeçilmezlerinden olan ve yaşamımızı kolaylaştıran ürünlerin çoğunluğunu oluşturan elektronik ve elektrikli eşyalar, üretim aşamasında da yine aynı şekilde elektronik ve elektrikli eşyaların daha kompleks türlerine ihtiyaç duymaktadır. Hayatımızdan çıkaramadığımız ve çıkarmayı düşünemeyeceğimiz bilgisayar, televizyon, kablosuz iletişim araçları, ses ve görüntü kayıt cihazları, cep telefonları, yazıcılar, x-ray cihazları, mikrodalga cihazlar, diğer beyaz eşya grubundaki ürünler, küçük ev aletleri, otomatlar vb. birçok türde ürünler bu gruba girmektedir.

Temel olarak, elektrik kullanarak bilgi işleyen, taşıyan veya depolayan elemanları ve sistemleri bulunan tüm eşyalara EEE denilmektedir.

Ek-1/A'da yer alan kategoriler aşağıdaki gibidir;

1. Büyük ev eşyaları
2. Küçük ev aletleri
3. Bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları
4. Tüketici ekipmanları
5. Aydınlatma ekipmanları
6. Elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere)
7. Oyuncaklar, eğlence ve spor ekipmanları
8. Tıbbi cihazlar
9. İzleme ve kontrol aletleri
10. Otomatlar

1.2 AEEE Nedir ?

Elektronik atıklar veya kısaca e-atıklar kullanım ömrünü tamamlamış elektrikli ve elektronik atıklardır. Elektronik atıklar evsel ve endüstriyel atık akışının en hızlı büyüyen segmenti olup kırılmış, hasar görmüş, demode olmuş veya kullanım ömrünü tamamlamış, içerdiği ağır metaller ile atıldığında doğayı kirleten en önde gelen atıklardan biri olan elektronik eşyaların genel bir ifadesidir. Bu atıkların çoğu tehlikeli atıklar kapsamında değerlendirilirler; büyük hacimli olmaları ve bünyelerinde barındırdıkları insan sağlığına zararlı maddeler nedeniyle ve teknoloji kullanımının her alanda giderek artması sonucu dünya için her geçen gün büyüyen bir sorun olmaktadır. Kullanıcısı için kullanım değeri kalmayan ya da kullanılmaz durumda olan hasar görmüş, bozuk, kırık, tamir edilemez olarak görülen elektrikli ve elektronik cihaz ve aletlerin tümüne AEEE (Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar) denilmektedir.

5/7/2008 tarihli ve 26927 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelikte yer alan atık tanımına uygun ve Ek-1/A’da tanımlanan kategorilerde yer alan ürünlerin kullanım ömrü dolduğu andaki bütün bileşenlerini, unsurlarını ve ihtiva ettiği sarf malzemelerini kapsamaktadır.

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği’nde belirtildiği üzere AEEE Kategorileri;

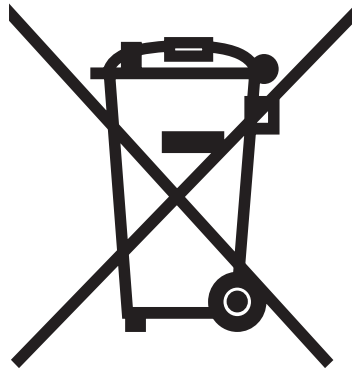
1. Buzdolabı / Soğutucular / İklimlendirme Cihazları
2. Büyük Beyaz Eşyalar (Buzdolabı / Soğutucular / İklimlendirme Cihazları hariç)

3. Televizyon ve Monitörler

4. Bilişim ve Telekomünikasyon ve Tüketici Ekipmanları (Televizyon ve Monitörler hariç)

5. Aydınlatma Ekipmanları
6. Küçük Ev Aletleri, Elektrikli ve Elektronik Aletler, Oyuncaklar, Spor ve Eğlence Ekipmanları, İzleme ve Kontrol Aletleri

1.3 “Elektronik Atık Çöp Değildir!” Sembolü

Resim 17: “Elektronik Atık Çöp Değildir!” Sembolü

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 22.05.2012 tarihinde yayımlanan 28300 sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği’nde belirtildiği üzere elektronik atıklar için kullanılacak bir sembol belirlenmiştir. Sembol Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların çöp olmadığını ve gerekli toplama noktaları, getirme merkezleri veya konteynerlere atılması gerektiğini ifade etmektedir.

Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD), 21/08/2015 tarihinde, “Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından elektrikli ve elektronik eşyaların atık yönetimi konusunda “Yetkilendirilmiş Kuruluş” olarak, sorumluluğunda olan 3. ve 4. Kategorilerde çalışmalarına devam etmektedir.

2 Avrupa' da AEEE' ye Bakış

Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (EEE) ve bu eşyalardan kaynaklanan Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (AEEE) doğru şekilde yönetilmesi, giderek artan çevreye etkisi ve beraberinde getirdiği ekonomik yük itibarıyla ülkelerin bu yöndeki tedbirlerini aşan ve dolayısıyla Avrupa Parlamentosunun ve Avrupa Birliği Konseyinin önem verdiği bir konudur.

Bu organların yayımlamış olduğu ve 2012/19/UE sayılı WEEE Direktifi, çevre ve insan sağlığı kalitesinin korunması, muhafaza edilmesi ve iyileştirilmesine dair yeni hedefleri belirlemektedir. Aynı zamanda EEE' lerin üretilmesinde ve AEEE' lerin doğru şekilde işlenmesinde gerekli olan değişiklikleri de hükme bağlamaktadır.

Her ülkenin amaçlaması gereken toplama hedefleri, 2015 yılı için 4kg/kişi dir. 2016 yılından itibaren önceki üç yıllık dönem zarfında girdi ortalamasının %45' inin geri dönüşümünü, 2019 yılından itibaren de aynı kriter ile hesaplanan girdinin % 65' inin geri dönüşümünü ön görmektedir.

ÜLKE	Piyasaya Sürülen EEE Miktarı	AEEE Toplama Miktarı
İtalya	11,79 kg/kişi	4,13 kg/kişi
İngiltere	22,59 kg/kişi	7,83 kg/kişi
Fransa	20,79 kg/kişi	7,87 kg/kişi
Almanya	17,41 kg/kişi	7,08 kg/kişi

Tablo 5: Avrupa'da Piyasaya Sürülen EEE Miktarı ve Toplanan AEEE Miktarı

ÜLKE	AEEE Toplama Hedefi (%)	Gerçekleşen AEEE Toplama Oranı (%)
İtalya	%45	%34,98
İngiltere	%45	%34,71
Fransa	%45	%37,87
Almanya	%45	%40,66

Tablo 6: Avrupa'da AEEE Toplama Hedefi ve Gerçekleşen AEEE Toplama Oranı

Ancak her ülke kendi toplama sistemlerini daha da geliştirmek için çaba sarf etmektedir. Nitekim Avrupa Birliği tarafından belirlenen hedeflere ulaşmak için uzun bir yol görünmektedir.

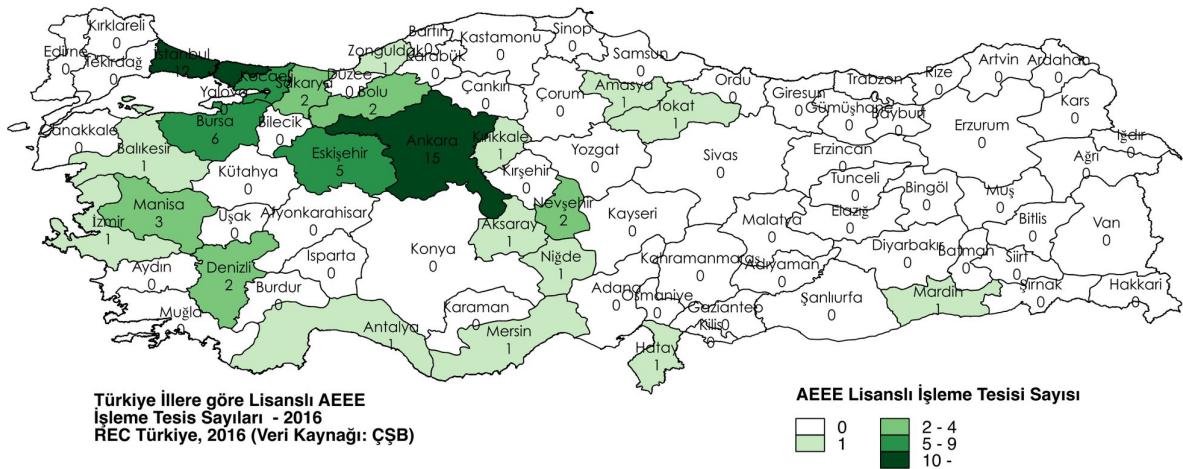
Birleşmiş Milletler Üniversitesi (UNU) tarafından hazırlanan “2014 Global E-atık İzleme Raporu”ndaki verilere göre, sadece 2014 yılında dünya genelinde 41,8 milyon ton AEEE oluşmuştur. ABD, 7 milyon tondan fazla AEEE ile ilk sırada yer alırken, Türkiye 503 bin ton ile 17.sırada yer almaktadır. (UNU,2014)

TÜRKİYE NÜFUSU	TÜRKİYE'DE OLUŞAN AEEE MİKTARI (TON)	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN AEEE MİKTARI (KG)	TOPLANAN AEEE MİKTARI (TON)	LİSANSLI AEEE İŞLEME TESİSİ	GEÇİCİ FAALİYET BELGESİNE SAHİP TESİS
78.741.053	503.000	6,388	9.500	52	18

Tablo 7: Türkiye'de Mevcut AEEE Durumu

KATEGORİLER	AÇIKLAMA	TOPLAM AEEE MİKTARI İÇİNDEKİ ORANI
1. Kategori	Buzdolabı / Soğutucular İklimlendirme Cihazları	17%
2. Kategori	Büyük Beyaz Eşyalar (Buzdolabı / Soğutucular İklimlendirme Cihazları hariç)	28%
3. Kategori	Televizyon ve Monitörler	15%
4. Kategori	Bilişim ve Telekomünikasyon ve Tüketici Ekipmanları (Televizyon ve Monitörler hariç)	7%
5. Kategori	Aydınlatma Ekipmanları	2%
6. Kategori	Küçük Ev Aletleri, Elektrikli ve Elektronik Aletler, Oyuncaklar, Spor ve Eğlence Ekipmanları, İzleme ve Kontrol Aletleri	31%

Tablo 8: AEEE Kategorileri ve Toplam İçindeki Oranları
Tablo 8'de gösterilen yüzdeler AEEE kollarının küresel paylarını temsil etmektedir.

Resim 18: 2016 AEEE Lisanslı İşleme Tesisi Sayısı

Çağrı Merkezi

0850 360 2 333

0850 360 A EEE

 TÜBİSAD
ATIK ELEKTRİK Lİ VE ELEKTRONİK
EŞYALARIN YETKİLENDİRİLMİŞ KURULUŞU

TubisadYK

TUBISAD_AEEE

tubisadaeee

0850 360 2 333

A EEE

www.tyk.org.tr | T: +90 (212) 275 5252
aeee@tubisad.org.tr | F: +90 (212) 273 2999

Selahaddin Pınar Cd. Cemal Sahir Sk. Polat İş Merkezi No:29 Kat: 4-5 D: 47
Mecidiyeköy / İSTANBUL